

Oslo, 4. januar 2020

Til Justis- og beredskapsdepartementet

Hørings svar

Vedr høring - forslag til endringer i lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)

Høringsnotat 1/53 Samfunnssikkerhetsavdelingen

Dato: 25.09.2019. Saksnr: 19/2727. Høringsfrist: 6. januar 2020.

https://svar.regjeringen.no/nb/registrer_horingsuttalelse/H2669939/

Om Norsk Friluftsliv

Norsk Friluftsliv representerer 17 frivillige friluftslivsorganisasjoner i Norge med til sammen 950.000 medlemskap og 5.000 lokale lag og foreninger. En av hovedoppgavene for Norsk Friluftsliv er å ivareta allemannsretten som grunnlag for et riktig og variert friluftsliv.

Friluftslivsorganisasjonene besitter også store menneskelige og materielle ressurser som også kan være til nytte i ulike beredskaps- og evakuerings situasjoner.

Foreslåtte lovendringer har først og fremst fokus på å gi nødvendige hjemler for et pågående forskriftsarbeid på sivilforsvarsområdet, samle de fleste forskriftsbestemmelsene i én forskrift, og gjøre tilpasninger til lovgivning.

Det foreslås også en lovbestemmelse som skal legge til rette for at Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap skal eie og forvalte en dataplattform (Kunnskapsbanken), for innhenting, sammenstilling og tilgjengeliggjøring av data om naturhendelser til bruk for kommuner og andre relevante organers arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Når loven først er på høring, og forskrifter også bør oppdateres, vil Norsk friluftsliv bemerke følgende, som for eksempel kan være aktuelt i forbindelse med en oppdatering av «Forskrift om kommunal beredskapsplikt», dersom forslagene ikke er aktuelle for selve lovteksten:

Betydningen av godt merkede ferdssårer gjennom naturen

Det er ikke vanskelig å tenke seg beredskapssituasjoner og større hendelser i en kommune, hvor tradisjonelle ferdssårer som bilvei og bane er stengt eller ikke tilgjengelig, og hvor en del av befolkningen allikevel raskt må forflytte seg ut av et område. I mange tilfeller vil da stien eller turveien gjennom marka, over heia, fjellet eller ut på fjorden være den mest tilgjengelige vei ut av et katastrofeområde. Alternative evakueringsruter for ulike årstider, også når veier er stengt, må derfor være en del av kommunenes beredskapsplan. I den grad dette omfatter ruter gjennom naturområder, må kommunene sørge for at disse er godt

merket og skiltet, holdt vedlike og med regelmessige turskilt som tydelig forklarer hvor man er, og med retnings- og avstandsbeskrivelser.

Betydningen av oppdaterte distribuerte kart

Videre må det finnes i kommunen gode oppdaterte turkart som beskriver alternative ruter ut av kommunen til fots, med sykkel eller båt.

Disse kartene må finnes digitalt, men vi må også ta høyde for at strøm, data og telefoni ikke fungerer i en krisesituasjon. Oppdaterte kart og beredskapsplaner må derfor regelmessig deles ut i trykket versjon til alle husstander, f.eks. hvert 4. år og i tillegg ved viktige endringer av beredskapsplanen.

Kartverket har et ansvar for å samle data om ferdselsårer og turruter i en kartdatabase, men datagrunnlaget er mange steder mangelfulle. Kommunene må derfor kontrollere at alle viktige ruter er registrert med riktige posisjoner og betegnelser hos Kartverket. Videre må Staten sørge for at Kartverket har nødvendig kapasitet til å forestå og håndtere innsamlet data.

Betydningen av å prøvegå alternative ruter ut av kommunen, bekledning og utstyr

Videre bør befolkningen oppfordres til å prøvegå og gjøre seg kjent med alternative ruter for ulike årstider ut av kommunen.

Kommunenes beredskapsplaner må også inneholde informasjon til befolkningen om bekledning, turutstyr mv som kan være nødvendig under evakuering til ulike årstider.

Betydningen av godt kartlagt naturgrunnlag i kommunen

Det er også mulig å tenke seg naturkatastrofer og hendelser som i særlig grad rammer unike, spesielt verdifulle eller spesielt sårbare naturområder eller arter. Kommunene må derfor også som en del av sitt beredskapsarbeid ha kartlagt kommunens naturgrunnlag, og ha oversikt over særlig utsatte eller særlig sårbare områder som kan rammes av naturkatastrofer som flom, brann, orkan, lokale industriulykker eller andre alvorlige hendelser, og preventive tiltak for å forebygge dette.

Betydningen av å ha kartlagt viktige frivillighetsressurser

Frivilligheten i kommunen stiller opp ved alvorlige lokale hendelser. Noen stiller med redningstjeneste, brannslukking, andre med rydding og transport, psykososiale tjenester, hjelp til særlig trengende, mat og husrom. Den Norske Turistforening, Speiderbevegelsen, Norges Røde Kors, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Forbundet Kysten, Norges Seilforbund, BUA-kontorene og mange andre besitter store personellressurser, hytter og lokaler fra kyst til fjell, utstyr, kjøretøy, båter og redningsmateriell, som ved ulike scenarier vil være nødvendig å

ha tilgjengelig. De har også en lokalkunnskap om kyst, landskap, terreng og framkommelighet som kan være særdeles nyttig. Kommunen må derfor ha kartlagt mulige frivillighetsressurser som kan benyttes ved ulike scenarier, involvere disse i kommunens beredskapsplaner og øvelser og ha systemer for at kontaktlister og telefonlister holdes oppdatert.

Med vennlig hilsen

Lasse Heimdal
generalsekretær

